

Pěvecká technika

Na tomto krátkém bluegrassovém kurzu bych ráda přiblížila pěveckou techniku žánrově neomezenou, stejně jako styl zpívání. Mnozí z vás, kteří se na dílnu chystají, možná očekávají výuku bluegrassového zpěvu. Ten však nespočívá v technice, ale v nadále zvoleném žánru. Každý z nás má nějaký vzor, který ho v dalším hudebním rozvoji a činnostech ovlivňuje, což je samozřejmě správné, ale je třeba si uvědomit, že vliv neznamena napodobování a že tito lidé jsou pro nás nedotknutelní právě proto, že jsou sami sebou, osobití a naprosto jistí ve svém projevu. Kolikrát se nejedná o bezchybné a technicky dokonalé výkony, ale jejich síla spočívá právě v tom, že za nimi cítíme tu stoprocentní víru v sebe sama a v to, že ten člověk z pódia chce něco předat publiku.

Pěvecká technika je v postatě jen jedna a tu pak posouváme dál dle zvoleného žánru, kterým se chceme zabývat – opera, rock, šanson, bluegrass atd. Základem úspěšného a osobitého zpívání je uvědomění si svého vlastního těla coby hudebního nástroje, který když správně používáme, ve zpěvu je to pak neomylně slyšet. Ne nadarmo se říká, že lidské tělo je vlastně nejdokonalejším dechovým nástrojem. Při zpěvu jsou spolu neomylně provázány bránice, plíce, hlasivky, jazyk, měkké patro, tvrdé patro a zuby. Vzduch jde (podpořen bránicí) z plic do hlasivek a odtud dál již ve formě TÓNU dál do dutiny ústní a ven z ní. Klíčová rezonanční místa jsou zde měkké patro, tvrdé patro a zuby a souběžně s tím i okolní dutiny kolem nosu a očí. V celém tomto procesu se dá udělat mnoho chyb a cílem správné pěvecké techniky je co nejméně omezit vzniklý tón v jeho směřování dál od hlasivek a rezonanci. Nejčastějšími chybami v tomto směru je nevědomé kladení překážek tónu v jeho přirozené rezonanci, a tím dochází k přepínání hlasivek, což může vést až ke zbytečné ztrátě hlasu.

Nejčastější chyby, které si ukážeme přímo na dílně:

- Špatné držení těla (pokřivená, shrbená záda, zvedání ramen, váha na jedné noze = tuhnutí šíje, krku, ..)
- Zvedání hlavy – hrtanu!!! - tím je totálně znemožněn průchod vzduch – tónu
- Nedostatečné otevření úst – zde je důležitá zejména funkce dolní čelisti v její zadní části
- Zvedání kořenu jazyka – při zpěvu převládá pocit tzv. „nazývnutí“, kdy je kořen jazyka dole a tón tak není omezen
- Pasivní hrudník – zde nutná ukázka!
- Málo dechu (dechová opora, ukázka cvičení)
- S těmito chybami se setkáváme všichni a jejich odbourávání, potažmo přivykaní na správné metody, trvá u každého jinak dlouho, ale chce-li tomu člověk opravdu věnovat trpělivost, stokrát se mu správná pěvecká (a zautomatizovaná!) technika vrátí v jeho dalších hudebním počínání.

Na dílně proběhne ukázka různých zpěváků v závislosti na různých hudební žánry, ukážeme si efektivní pěvecká cvičení, která pomůžou k uvědomění si svého těla a správné tvorbě tónu. Také si předvedeme výše zmíněné chyby, které mohou zbytečně komplikovat zpěv.

Z teorie budeme probírat stavbu vícehlasu, která se opírá v základu nejvíce o kvintakordy (a jejich obraty), což je z durové stupnice vždy 1., 3. a 5. stupeň (stejně tak v moll stupnici). Ve čtyřhlasech jsou to již septakordy, kterým také věnujeme základní pozornost.

K tomuto bych byla ráda, kdybyste se na dílnu naučili ZPAMĚTI tento přehled stupnic s křížky, béčky a od nich odvozené DUR kvintakordy. Zbytek si řekneme až na místě, ale tohle je třeba znát zpaměti kdykoli a kdekoli!

!!Základní stupnicí je C dur!! – nemá žádné předznamenání a kvintakord je **C E G**

Přehled stupnic s křížky (postupně od jednoho k sedmi křížkům v předznamenání),
tzv. „kvintový kruh“ – stupnice i křížky po sobě následují po čistých kvintách :

G – 1 křížek – Fis; kvintakord **G H D**

D – 2 křížky – Fis, Cis; kvintakord **D Fis A**

A – 3 křížky – Fis, Cis, Gis; kvintakord **A Cis E**

E – 4 křížky – Fis, Cis, Gis, Dis; kvintakord **E Gis H**

H – 5 křížků – Fis, Cis, Gis, Dis, Ais; kvintakord **H Dis Fis**

Fis – 6 křížků – Fis, Cis, Gis, Dis, Ais, Eis; kvintakord **Fis, Ais, Cis**

Cis – 7 křížků – Fis, Cis, Gis, Dis, Ais, Eis, His; kvintakord **Cis, Eis, Gis**

Přehled supnic s béčky (postupně od jednoho k sedmi béčkům v předznamenání),
tzv. „kvartový kruh“ – stupnice i béčka po sobě následují po čistých kvartách :

F – 1 béčko – B; kvintakord **F A C**

B – 2 béčka – B, Es; kvintakord **B D F**

Es – 3 béčka – B, Es, As; kvintakord **Es G B**

As – 4 béčka – B, Es, As, Des; kvintakord **As C Es**

Des – 5 béček – B, Es, As, Des, Ges; kvintakord **Des F As**

Ges – 6 béček – B, Es, As, Des, Ges, Ces; kvintakord **Ges B Des**

Ces – 7 béček – B, Es, As, Des, Ges, Ces, Fes; kvintakord **Ces Es Ges**